

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 6C/143/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612203460
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľuboš Chrenko
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2017:4612203460.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Ľubošom Chrenkom v právnej veci žalobkyne: X. J., R.. XX.XX.XXXX, D. T., Ľ.. F. XXXX/XX, práv. zast. Pavlom Trnkom, advokátom so sídlom Bánovce nad Bebravou, Novomeského 1322/16 proti žalovaným v 1/rade: N. N., R.. XX.XX.XXXX, D. T., A.. N. XXX/XX, zast.: JUDr. Juraj Gavalec, advokát so sídlom Teodora Tekela 23, Trnava, v 2/rade: Allianz-Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o ochranu osobnosti taktó

rozhodol:

I. Žalovaní v 1/ a 2/rade sú povinní zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do osobnosti žalobkyne vo výške 25.000 eur a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom s plnením povinnosti jedného z nich zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého z nich.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalovaní v 1/ a 2/rade sú povinní zaplatiť na účet Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok vo výške 816 eur a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom s plnením povinnosti jedného z nich zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého z nich.

IV. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou na tunajšom súde dňa 17.04.2012 domáhala uloženia povinnosti žalovaným v 1/ a 2/rade zaplatiť jej náhradu nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do jej osobnosti vo výške 33.000 eur. Žalobu podala z dôvodu, že Okresná prokurátorka v Topoľčanoch podala pod sp.zn. Pv 913/2010-26 na Okresný súd Topoľčany obžalobu na obvineného N. N., t.j. žalovaného v 1/rade pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1,2 písm. a) Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť žalovaný na tom skutkovom základe, že dňa 10.11.2010 v čase o 16:55 hod. viedol ako vodič osobné motorové vozidlo značky Renault Scénic 135 EČ: T.-XXX P. po ulici Č. O. C. T.Č. smerom na obec I., na ceste s dvomi jazdnými pruhmi v jeho smere jazdy, pričom s vozidlom jazdil v pravom jazdnom pruhu, kde v kilometri 103,650 nevenoval sa plne vedeniu vozidla a nesledoval situáciu cestnej premávky, v dôsledku čoho narazil do chodkyne X. J., ktorá prechádzala po vyznačenom priechode pre chodcov z ľavej strany na pravú z pohľadu jazdy vozidla, po náraze vozidla, ktoré viedol žalovaný v 1/rade do chodkyne, táto spadla na vozovku a utrpela zranenie, ktoré viedlo k jej bezprostrednej príčiny smrti. Žalovaný ako vodič porušil ustanovenie § 4 ods.1 písm. c), f) Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1,2 písm. a) Trestného zákona. Žalovaný v 1/rade sa svojím nedbanlivostným konaním dopustil zásahu do práva na život a telesnú integritu jej dcéry nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX a ktorým jej spôsobil neodstrániteľnú a absolútnu ujmu - smrť,

dopustil sa zároveň i neoprávneného zásahu do práva na ochranu súkromia žalobkyne ako čiastkového práva na ochranu osobnosti.

Medzi ňou a nebohou dcérou X. existovali silné sociálne, morálne, citové a kultúrne putá vytvorené v rámci ich súkromného života. Z nečakanej smrti dcéry prežívala nielen pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale navždy stratila možnosť viesť s ňou súkromný a rodinný život a od jej smrti je ochudobnená o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov. Žalovaný v 1/rade jej svojou neobľúbivosťou spôsobil nenapraviteľnú citovú ujmu spočívajúcu v pretrvávajúcom pociťovaní smútku a zúfalstva ako aj v ochudobnení o možnosť ďalšieho vzťahu s dcérou, čím došlo k nenávratnej deštrukcii medziľudských väzieb tvoriacich základ rámec jej súkromného života a tým k intenzívnemu zásahu do jej osobnostných práv a práv na súkromie a rodinný život. Túto stratu prekonáva iba s výraznými a pretrvávajúcimi ťažkosťami. Právo na súkromie fyzickej osoby zahrňuje vo svojej podstate aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s inými ľuďmi a s ohľadom na skutočnosť, že súčasťou súkromného života je i rodinný život, zahrňuje vzťahy medzi blízkymi príbuznými, ktoré prispievajú k rozvoju každej z týchto osobností. Táto interpretácia práva na súkromie je aj v súlade s rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúce sa interpretácie a aplikácie článku 8 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Právo na ochranu osobnosti bolo porušené protiprávnym zásahom žalovaného v 1/rade, ktorého následky nie je možné úplne odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma jej osobnosti. Intenzitu zásahu do jej práv zvyšuje tá skutočnosť, že dcéra X. umrela v nízkom veku (v čase smrti mala 23 rokov), pričom mali pred sebou ešte mnoho rokov spoločného života a jej úmrtie s ohľadom na jej dovtedy bezproblémový zdravotný stav bolo pre ňu úplne nečakané. Dcéru mala veľmi rada, bola jej prvým dieťaťom, bola veľmi šikovná, nadaná, pričom v čase úmrtia navštevovala 5. ročník T. B. C. T.. Vzniknutá trauma je z jej života prakticky neodstrániteľná, a preto aj doba pôsobenia nepriaznivého následku zásahu do jej osobnostných práv nie je určiteľná. Náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa domáha napriek tomu, že si je vedomá toho, že hmotná satisfakcia nemôže úplne odčiniť dopad tragickej udalosti, ktorá bola dôsledkom protiprávneho konania žalovaného v 1/rade a ktorá zanechala v jej živote trvalé následky.

Voči žalovanému v 2/rade sa domáha uplatneného nároku na základe ustanovenia § 4 ods.2 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Je toho názoru, že s použitím euro konformného výkladu pojmov „náhrada škody, škoda na zdraví“, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel, sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody ako poškodeným, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods.2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z., teda je toho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa citovaného zákona.

2. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 21.08.2012 č.k. 6C/143/2012-32 bolo konanie prerušené do právoplatného skončenia veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 1T/90/2011.

3. V žalobnom návrhu žalobkyňa vzhľadom na existujúce rôzne právne názory týkajúce sa otázky posudzovania pojmu škody pre účely Zákona č. 381/2001 Z.z. navrhla, aby súd v rámci prejudiciálneho konania požiadal Súdny dvor o riešenie otázky, či pod pojmom škoda resp. akákoľvek škoda, resp. ujma alebo škoda v zmysle Smernice 2009/103/ES treba rozumieť len škodu majetkovú alebo ide aj o nemajetkovú ujmu spôsobenú usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode. Na tieto žiadosti žalobkyňa netrvala po tom, ako bola riešená prejudiciálna otázka riešiaci rovnakú právnu problematiku Súdny dvorom EÚ v právnej veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp.zn. 6Co/127/2010.

4. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 25.01.2016 č.k. 1T/90/2011-1061 bol žalovaný v 1/rade ako obžalovaný uznaný vinný, že dňa 10.11.2010 v čase o 16:55 hod. viedol žalovaný v 1/rade ako vodič osobné motorové vozidlo značky Renault Scénic 135 EČ: T.-XXX P. po ceste X. N. B. Č. O. C. T. smerom na obec I., na ceste s dvomi jazdnými pruhmi v jeho smere jazdy, pričom s vozidlom jazdil v pravom jazdnom pruhu, kde v kilometri 103,650 nevenoval sa plne vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho narazil do chodkyne X. J., ktorá prechádzala po vyznačenom priechode pre chodcov z ľavej strany na pravú z pohľadu jazdy vozidla, po náraze vozidla, ktoré viedol žalovaný v 1/

rade, do chodkyne, táto spadla na vozovku a utrpela zakrvácanie pod obaly mozgu a do komôr mozgu, čo viedlo k jej bezprostrednej príčiny smrti. Žalovaný v 1/rade ako vodič porušil ustanovenie § 4 ods.1 písm. c), f) Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Tým spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1, ods.2 písm. a) Trestného zákona. Za to mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky. Ďalej rozsudkom bolo uložené, aby žalovaný nahradil škodu a to poškodenej strane UNION ZP, a.s. Bratislava vo výške 5,60 eura a poškodenému L. J. R.. XX.XX.XXXX vo výške 5.540,92 eura. Rozsudok Okresného súdu Topoľčany čo do viny a náhrady škody nadobudol právoplatnosť dňa 26.05.2016. Výška škody priznaná poškodenému L. J., otcovi nebohej X. J. pozostávala z nákladov za vystrojený pohreb a zhotovenie hrobu s pomníkom.

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 26.05.2016 č.k. 4To/28/2016-1136 bol rozsudok tunajšieho súdu zrušený vo výroku o treste a žalovanému bol uložený trest odňatia slobody 2 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu na 4 roky.

5. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 14.07.2016 č.k. 6C/143/2012-78 rozhodol súd o pokračovaní v konaní.

6. Žalovaný v 2/rade vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že zotráva na neexistencii pasívnej legitímácie. Súčasná právna úprava v § 4 Zákona č. 381/2001 Z.z. v taxatívne vymedzených okruhoch, ktoré sú poistením kryté, nepočíta s poistením nemajetkovej ujmy podľa § 11 OZ a násl. Tento stav, ktorý tu bol od počiatku zákonného poistenia upraveného Vyhláškou č. 423/1991 Zb. ako aj teraz povinného zmluvného poistenia upraveného Zákomom č. 381/2001 Z.z. nikdy nebol spochybňovaný. Následne došlo k rozhodnutiu ESD (Európsky súdny dvor) vo veci Haasová, ktoré obsahovalo myšlienku, že za splnenie istých podmienok by povinné zmluvné poistenie náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 OZ a násl. malo pokrývať. Žalovaný v 2/rade vyslovil údiv, že ako je možné, že vyslovenie názoru ESD vo všeobecnej rovine (ESD sa nevyjadroval, či konkrétne slovenská právna úprava náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 11 OZ a násl. kryje povinným zmluvným poistením - ESD nie je oprávnený poskytovať výklad vnútroštátnych noriem členských štátov a v rozhodnutí Haasová ani nemal takú ambíciu), sa začne na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 OZ a násl. nazerat' takým spôsobom, že napriek tomu, že medzi taxatívne vymedzenými nárokmi síce nie je, ale eurokonformným výkladom sa tam tento nárok v rozpore so všetkými výkladovými, systematickými a historickými súvislosťami jednoducho začlení. Takéto nazeranie, ktoré je dokonca v priamom rozpore s judikatúrou NS SR (napríklad sp.zn. 4Cdo/168/2009, 4Cdo/139/2011, 3Cdo/301/2012) je priamym poškodzovaním jedného zo subjektov práva (poisťovateľov), nakoľko je zrejmé, že zásada konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva, pričom je tiež obmedzený všeobecnými právnymi zásadami, akými sú predovšetkým zásada právnej istoty a zákazu retroaktivity. Podľa žalovaného v 2/rade pojem náhrada škody totiž nie je možné žiadnym výkladom legitímne vyložiť ako náhrada škody + náhrada nemajetkovej ujmy. Súčasný právny stav a právny poriadok SR odškodnenie nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia nepripúšťa, čo by malo byť pre súd záväzné.

7. Vo veci bol vytýčený termín pojednávania na deň 28.10.2016, ktorého sa nezúčastnil žalovaný v 1/rade a jeho neúčast' ospravedlnil právny zástupca, preto súd pojednával v neprítomnosti žalovaného v 1/rade.

Na pojednávaní právny zástupca žalobkyne predniesol žalobný návrh v súlade s písomným podaním zo dňa 22.03.2012. Ďalej uviedol, že vzhľadom na časový posun od podania žalobného návrhu došlo k významnej zmene v tom, že žalovaný v 1/rade bol právoplatne odsúdený za skutok, z titulu ktorého sa žalobkyňa domáha uplatňovaného nároku a to za prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1,2 písm. a) Tr. zákona.

Právny zástupca žalovaného v 1/rade uviedol, že čo sa týka súdnej praxe vo vzťahu k takýmto žalobám a teda vo vzťahu k žalovanému v 1/rade, tá je už jasná a domnieva sa, že pôjde iba o výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Pri posudzovaní tejto výšky namieta, že je vysoká a nezohľadňuje súdnu prax, pričom súd sa bude musieť vysporiadať v konaní aj s možnosťou spoluzavinenia poškodenej, pretože žalovaný nesúhlasí s tým, že len on sám výlučne sa podieľal na vzniku následku, ktorý tu vznikol. Tým nemal na mysli iba konanie samotnej poškodenej v trestnom konaní, ale aj príčinnú súvislosť medzi jej smrťou a konaním druhého vozidla zúčastneného sa na dopravnej nehode. Spoluvinu poškodenej videl v tom, že podľa znaleckých dokazovaní v trestnom spise mala možnosť aj ona zabrániť stretu s vozidlom.

Zástupca žalovaného v 2/rade na pojednávaní sa pridržal písomného vyjadrenia zo dňa 18.10.2016. Ďalej poukázal na rozhodovaciu prax súdov v zmysle písomného vyjadrenia.

8. Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že je to strašne ťažké, život bez jej dcéry nemá zmysel a 6 rokov už nežije. Dennodne chodí na cintorín 2krát za deň a stále čaká, že tam nie je dcéra. Bola to nielen dcéra, ale aj kamarátka, najlepšia priateľka. Bola vo veku 23 rokov, študovala na vysokej škole, bola na začiatku 5. Ročníka a veľmi šikovná, cieľavedomá, veľmi obľúbená u ľudí. Ťažko sa to opisuje, keď celý život má niekoho pri sebe, najmä keď ide o dieťa, potom to prázdno, ticho. Stále neverí tomu, stále čaká, že dcéra príde. Nemôže sa s tým zmieriť, 6 rokov nežije, nechodí medzi ľuďmi. Po zdravotnej stránke sa to prejavilo vysokým tlakom. Predtým takéto problémy nemala, k lekárovi nechodila. V súčasnosti berie lieky, chodí pravidelne na kontroly. Má ešte syna Ľ., ktorý je vo veku 27 rokov, v tom čase mal 20 a bol na dcéru veľmi naviazaný. On sám s tým má veľký problém, aby sa dokázal s tým vysporiadať. Žije spolu s manželom, u ktorého to malo väčší zásah do zdravotného stavu. Dostal stresovú cukrovku, takisto má problémy so srdcom. Teraz sú na seba ešte viac naviazaní. Jeden bez druhého, tretieho sa nepohnú, všade chodia spolu. Boja sa jeden o druhého, stále žijú v strachu najmä o ich syna. Predtým sa stretávali so známymi, chodievali na dovolenku. Spolu s deťmi chodili na návštevy k známym alebo k nim niekto prišiel, ale teraz sa už s nikým nestretávajú. Odvtedy sa uzavrela do seba, nevie si nikoho pripustiť bližšie. Je to ťažké, dcéra im strašne chýba. K postoj žalovaného v 1/rade uviedla, že stretáva ho veľmi často, jeho postoj je taký, že sa jej smeje do očí alebo ukáže na ňu prstom, keď ju vidí. Nikdy jej nepovedal prepáčte, ľutujem.

9. Vo veci bolo pojednávanie odročené na deň 10.02.2017 za účelom výsluchu žalovaného v 1/rade, výsluchu svedka Ľ. J..

Žalovaný v 2/rade ospravedlnil neúčast' na pojednávaní písomne s tým, že sa v plnom rozsahu pridriava posledného vyjadrenia, ako aj písomného vyjadrenia a vyjadrenia na pojednávaní. Súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti s tým, že nemá žiadne návrhy na doplnenie dokazovania. Navrhol žalobný návrh zamietnuť voči žalovanému v 2/rade v plnom rozsahu.

Právny zástupca žalovaného v 1/rade ospravedlnil neúčast' svoju z dôvodu, že sa musí zúčastniť hlavného pojednávania vo väzobnej trestnej veci na Okresnom súde Trnava. Pokúšal sa zabezpečiť účasť žalovaného v 1/rade, ktorý mu však oznámil v deň vyhotovenia ospravedlnenia písomného t.j. 09.02.2017, že je na školení. Ospravedlnenie neúčasti žalovaného v 1/rade súd považoval za účelové, nebolo v súlade s ustanovením § 183 ods.1 CSP, podľa ktorého pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Preto súd v zmysle § 180 CSP pojednával v neprítomnosti žalovaného v 1/rade a tiež pojednával v neprítomnosti žalovaného v 2/rade.

10. Svedok Ľ. J. I., manžel žalobkyne vo svojej výpovedi uviedol, že ťažko sa mu to hovorí, pretože došlo k strate najbližšieho človeka a ich život bol celkom iný. Rodina bola pohromade, dcéra študovala. Mali určité plány v živote. Je to strašný zásah do osobnostného života. Riadne už odvtedy nežijú. Každý deň na dcéru spomínajú. Najťažšie to znáša žalobkyňa, pretože ako žena lepšie vychádzala s dcérou. Ako rodina sa uzavreli. Tie roky len premýšľajú, boja sa o seba. Keď syn niekde ide a nedvíha telefón, tak majú o neho strach. Na strane žalobkyne sa to prejavilo aj zhoršeným zdravotným stavom, má problémy so srdcom, závrate. U neho sa zhoršili psychické stavy, má problém s cukrovkou. V pondelok by mala dcéra 30 rokov. Po jej smrti sa ako rodina uzavreli. Predtým žili iným spôsobom života, mali životný cieľ vzhľadom na deti. Chodievali spoločne na dovolenky, rodinné návštevy. Bol to predtým celkom iný život. Je to veľká bolesť, strata, ktorá sa nedá opísať. Sú veľmi ťažké psychické stavy, keď prídete o najbližšieho. Žalobkyňa musela brať lieky. Aj keď sa ju snažia utešovať. Na strane žalobkyne sa to prejavilo zhoršeným psychickým stavom. Stratila sa u nej veselosť, ktorá predtým bola. Stále každý deň plače, chodí na cintorín. Je to celkom iná žena ako predtým. Lepí si fotky dcéry po stenách. Nepraje nikomu zažiť ťažké prežívanie vianočných sviatkov. Vo vzťahu k nim ako k rodine žalovaný v 1/rade neprejavil žiadnu ľútosť. Odkazoval po známym, že on vyhrá súdy, keď ide okolo nich, smeje sa im do očí. Neprejavil žiadnu ľútosť osobne, ani listom. Poukázal aj na jeho správanie v trestnom konaní, ktoré sa snažil naťahovať. Alebo stalo sa, že keď išiel vedľa neho, tak si odpľul, smial sa mu do očí.

11. Svedok Ľ. J. K., syn žalobkyne vo svojej výpovedi uviedol, že so sestrou mali veľmi dobrý vzťah, boli na seba naviazaní. Dost' vecí robili spolu. Veľmi si pomáhali už od malička. Veľmi dobrý vzťah mala sestra so žalobkyňou. Výborne ako rodina žili spolu, dobre navzájom vychádzali. Chodievali spolu na výlety, občas spoločné dovolenky. Smrť sestry ho veľmi zasiahla, doteraz s tým nie je vysporiadaný. Veľmi to zasiahlo žalobkyňu, ktorá sa dodnes s tým nevyrovнала. Veľmi zle to znáša, čo sa prejavilo aj na jej zhoršenom zdravotnom stave. Od tragédie je to veľmi zlé po psychickej stránke, keď sestra náhle

odišla. Spôsob ich rodiny je úplne iný ako predtým. Stále im chýba, ona bola pre nich také slniečko. Dodávala im väčšiu energiu. Ľudia sestru mali radi. Častejšie sa stretávali so známymi, príbuznými. Mali aj spoločných kamarátov. Od tragédie aj okolie známy a príbuzní sa s tým tiež nevysporiadali, boli tým zasiahnutí. V súčasnosti sú viac súdržnejší. Rodičia obmedzili stretávanie sa so známymi alebo príbuznými. So žalovaným v 1/rade sa stretol párkrát v centre T., nebol s ním v kontakte ani styku. Napriek tomu, že sa stretli, on ho pozná, nestalo sa, že by ho žalovaný oslovil a osobne sa nikdy neospravedlnil.

12. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, svedkov Ľ. J. I., Ľ. J. K., oboznámením sa s obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. 1T/90/2011, obsahom listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 25.01.2016 č.k. 1T/90/2011-1061 bol žalovaný v 1/rade ako obžalovaný uznaný vinný, že dňa 10.11.2010 v čase o 16:55 hod. viedol žalovaný v 1/rade ako vodič osobné motorové vozidlo značky Renault Scénic 135 EČ: T.-XXX P. po ceste X. N. B. Č. O. C. T. smerom na obec Solčany, na ceste s dvomi jazdnými pruhmi v jeho smere jazdy, pričom s vozidlom jazdil v pravom jazdnom pruhu, kde v kilometri 103,650 nevenoval sa plne vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho narazil do chodkyne X. J., ktorá prechádzala po vyznačenom priechode pre chodcov z ľavej strany na pravú z pohľadu jazdy vozidla, po náraze vozidla, ktoré viedol žalovaný v 1/rade, do chodkyne, táto spadla na vozovku a utrpela zakrvácanie pod obaly mozgu a do komôr mozgu, čo viedlo k jej bezprostrednej príčiny smrti. Žalovaný v 1/rade ako vodič porušil ustanovenie § 4 ods.1 písm. c), f) Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Tým spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1, ods.2 písm. a) Trestného zákona. Za to mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky. Ďalej rozsudkom bolo uložené, aby žalovaný nahradil škodu a to poškodenej strane UNION ZP, a.s. Bratislava vo výške 5,60 eura a poškodenému Ľ. J. R.. XX.XX.XXXX vo výške 5.540,92 eura. Rozsudok Okresného súdu Topoľčany čo do viny a náhrady škody nadobudol právoplatnosť dňa 26.05.2016. Výška škody priznaná poškodenému Ľ. J., otcovi nebohej X. J. pozostávala z nákladov za vystrojený pohreb a zhotovenie hrobu s pomníkom.

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 26.05.2016 č.k. 4To/28/2016-1136 bol rozsudok tunajšieho súdu zrušený vo výroku o treste a žalovanému bol uložený trest odňatia slobody 2 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu na 4 roky.

Pri dopravnej nehode zomrela dcéra žalobkyne narodená XX.XX.XXXX. Táto pred svojou smrťou bola študentkou 5. ročníka vysokej školy, žila spolu s rodinou.

Z odôvodnenia rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 25.01.2016 č.k. 1T/90/2011-1061 okrem iného vyplýva, že pre odstránenie rozporov plynúcich zo znaleckých záverov pribral súd do konania znalecký ústav z odboru doprava cestná - Ú. I. X. Ž. B. C. Ž.. Zo záverov znaleckého posudku Ú. I. X. Ž. X. B. C. Ž. vyplýva, že žalovaný v 1/rade ako obžalovaný v uvedenom konaní viedol vozidlo v čase, kedy rozpoznal kolíziu situáciu rýchlosťou o rozsahu 40 až 50 km/h, čo je rýchlosť na hranici maximálnej dovolenej rýchlosti. Meraním na mieste nehody bolo zistené, že hodnoty osvetlenia vozovky vplyvom lampy nad priechodom sú v celej šírke vozovky v oblasti priechodu pre chodcov vyššie ako 10 1x, a to aj vo vzdialenosti 4,5m pred priechodom pre chodcov. Pri takomto osvetlení mohol obžalovaný rozpoznať pohyb chodkyne včas a mohol tomu aj prispôsobiť techniku jazdy - včas nenáhle znížiť rýchlosť jazdy tak, aby chodkyňa dokázala prejsť na druhú stranu vozovky. Uvedené platí zvlášť vo vzťahu k tomu, že vo vedľajšom jazdnom pruhu prichádzalo aj vozidlo Opel. Bolo konštatované, že technika jazdy vodiča z hľadiska včasnosti reakcie nebola správna, vodič na chodkyňu reagoval oneskorene. Vodič vozidla Opel viedol vozidlo v úseku obce v čase zrážky rýchlosťou 40 až 50 km/h. Tento na situáciu nereagoval a prednou časťou vozidla narazil do ležiacej chodkyne, ktorá sa mu zachytila o podvozkové časti a takto s ňou jazdil smerom na ulicu K., kde zastavil z dôvodu, že mu iné vozidlo skrížilo cestu. Dôvod, prečo vodič nereagoval nebolo možné technicky ustáliť. Zo znaleckého posudku ďalej vyplýva, že chodkyňa mohla začať vstupovať do vozovky, kedy sa vozidlo Renault nachádzalo 110 až 126 m pred miestom zrážky a vozidlo Opel sa nachádzalo minimálne 20 ž 25 m za vozidlom Renault. Technickou príčinou vzniku dopravnej nehody t.j. zrážky vozidla Renault s chodkyňou bola súčinnosť nesprávnej techniky jazdy vodiča vozidla Renault, ktorý na situáciu reagoval s oneskorením minimálne 1s v dôsledku čoho nedokázal s vozidlom zastaviť pred miestom zrážky. Z odôvodnenia rozsudku ďalej vyplýva, že súd nemohol konštatovať, že chodkyňa vytvorila obžalovanému prekážku neočakávanú, pretože pred riadne vodrovným dopravným značením označeným priechodom pre chodcov súčasne zvislou dopravnou značkou, je povinný každý vodič očakávať výskyt chodcov. Priechod pre chodcov bol osvetlený pouličným osvetlením a navyiac aj prídavným osvetlením, obžalovaný mal teda možnosť chodkyňu spozorovať včas. Pokiaľ išlo o chodkyňu, súd nezistil z jej strany žiadnu spoluúčasť na

dopravnej nehode, pretože prechádzala vozovku cez riadne vyznačený priechod pre chodcov, na ktorom má chodec vždy prednosť.

Vozidlo žalovaného v 1/rade bolo v tom čase zmluvne poistené u žalovaného v 2/rade v zmysle Zákona č. 381/2001 Z.z.

13. Podľa § 11 OZ, Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

14. Podľa § 13 ods. 1 až 3, OZ, Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

15. Podľa § 15 OZ, Po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

16. Podľa § 193 CSP, Súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

17. Podľa § 4 ods.1, ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

18. Podľa § 11 OZ má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života, zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. Ustanovenie § 13 OZ, fyzickej osobe dotknutej v jej osobnostnej sfére dáva mimo iného právo požadovať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a to za určitých kvalifikovaných podmienok, pričom nevymedzuje súčasne aj hranicu, či už minimálnu alebo maximálnu, pre určenie tejto výšky. Určenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch má byť primerané a takéto zadostučinenie sa stáva predmetom voľného uváženia súdu. Pri rozhodovaní vychádza súd z toho, že pre určenie výšky primeraného zadostučinenia v peniazoch sú v zmysle § 13 ods. 3 OZ taxatívne stanovené dve kritéria a to závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Zisťované okolnosti musia byť nielen na strane pôvodcu zásahu, ale aj na strane postihnutej osoby, teda aký je podiel samotnej postihnutej osoby na priebehu činnosti pôvodcu vyúsťujúcej do neoprávneného zásahu.

V súlade s ustanovením § 13 ods. 1 OZ, nato aby oprávnená osoba mala právo domáhať sa ochrany osobnosti sa vyžaduje a zároveň stačí, aby išlo o neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti. V prípade existencie takéhoto neoprávneného zásahu ide potom o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie. Správanie samej dotknutej osoby pri neoprávnenom zásahu sa stáva právne významným až pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú výšku určuje súd podľa závažnosti ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Pri existencii zásahu a jeho súčasnom posúdení ako zásahu neoprávnenom je treba vymedziť predovšetkým zodpovedný subjekt za tento zásah.

19. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný v 1/rade bol právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 25.01.2016 č.k. 1T/90/2011 spojený s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 4To/28/2016 uznaný vinným, že dňa 10.11.2010 v čase 16:55 hod. viedol ako vodič osobné motorové vozidlo značky Renault Scénic 135 EČ: T.-XXX P. po ceste X. N. B. Č. O. C. T.

smerom na obec I., na ceste s dvomi jazdnými pruhmi v jeho smere jazdy, pričom s vozidlom jazdil v pravom jazdnom pruhu, kde v kilometri 103,650 nevenoval sa plne vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho narazil do chodkyne X. J., ktorá prechádzala po vyznačenom priechode pre chodcov z ľavej strany na pravú z pohľadu jazdy vozidla, po náraze vozidla, ktoré viedol žalovaný v 1/rade, do chodkyne, táto spadla na vozovku a utrpela zakrvácanie pod obaly mozgu a do komôr mozgu, čo viedlo k jej bezprostrednej príčiny smrti. Teda inému z nebanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, tým spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1, ods.2 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest ako je to uvedené vyššie. Výrokom rozhodnutia súdu v trestnom konaní bol súd v tomto konaní viazaný. Tým bola preukázaná zodpovednosť žalovaného v 1/rade za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti žalobkyne, a to do práva na jej súkromie, rodinný život, ktorý bol smrťou jej blízkej príbuznej osoby natrvalo narušený. Uvedená zodpovednosť žalovaného v 1/rade je objektívnou zodpovednosťou, t.j. zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie. Tým bolo závažným spôsobom zasiahnuté do súkromia žalobkyne, ktoré je chránené ustanovením § 11 OZ, ale aj Ústavou SR a rovnako aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, najmä článku 8 ods.1, podľa ktorého každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života. Súčasťou práva na súkromie je aj rodinný život, ktorý zahŕňa vzťahy medzi blízkymi príbuznými, ktorý vzťah k nebohej bol daný keďže išlo o dieťa žalobkyne. Strata takéhoto najbližšieho človeka je neodčiniteľnou ujmom postihujúcou nielen žalobkyňu, ale všetkých teda aj ostatných členov rodiny. Žalobkyňa ako najbližší príbuzný mala s dcérou vytvorený pevný citový vzťah a došlo tak k pretrhnutiu väzby k dcére založenej na duševnej spätosti, rodičovskej láske, spolupatričnosti, ale i vzájomnej perspektívy. Ako vyplýva z výpovede samotnej žalobkyne, od smrti dcéry prežíva pocity úzkosti, smútku, zúfalstva. Stratila možnosť viesť s ňou súkromný a rodinný život. Stále tomu nemôže uveriť, stále čaká, že dcéra príde a vlastne po dobu 6 rokov ani nežije, nechodí medzi ľuďmi. Prejavilo sa to aj na zhoršení zdravotného stavu, keď trpí vysokým tlakom, čo potvrdzuje aj lekársky nález všeobecného praktického lekára K.. J. Z., v ktorom sa uvádza, že po tragickom úmrtí dcéry došlo u žalobkyne k zhoršeniu zdravotného stavu, zvýšeniu hodnôt krvného tlaku a nutnosti liečby dvoj kombináciou liečiv, ďalej došlo k výraznému zhoršeniu psychického stavu s depresívnymi náladami a nespavosťou, čo pretrváva doteraz. Z lekárskeho nálezu všeobecného praktického lekára vyplýva tiež, že po úmrtí dcéry i na strane jej otca L. J. I.. sa podstatne zhoršil zdravotný stav, došlo k dekompenzácii cukrovky, zvýšeniu hodnôt krvného tlaku a tiež zhoršeniu psychického stavu. Zhoršený zdravotný stav tiež naďalej pretrváva. Z výpovede svedka L. J. I.. mal súd za preukázané, že ich rodinný život bol celkom iný, ako rodina boli pohromade, dcéra študovala. Existovali plány v živote. Jej smrťou došlo k strašnému zásahu do osobnostného života. Riadne už odvtedy nežijú. Najťažšie to znáša žalobkyňa, ktorá každý deň chodí na cintorín, každý deň plače. Je to celkom iná žena ako predtým. Tiež uviedol, že ako rodina sa uzavreli. Odvtedy sa boja vzájomne o seba. Z výpovede svedka L. J. K.. syna žalobkyne vyplýva, že so sestrou mali veľmi dobrý vzťah. Veľmi boli na seba naviazaní, od malička si pomáhali. Výborne spolu žili ako rodina a navzájom dobre vychádzali. Chodievali spolu na výlety občas na spoločné dovolenky. Doteraz nie je so smrťou sestry vysporiadaný. Veľmi to zasiahlo žalobkyňu, ktorá sa s tým nevyrovнала, veľmi zle to znáša, čo sa prejavilo aj na zhoršenom zdravotnom stave.

V osobe dcéry žalobkyne šlo o mladého človeka vo veku 23 rokov, ktorá bola študentkou 5. ročníka vysokej školy s výraznými citovými väzbami na žalobkyňu a ďalších členov rodiny ako to vyplýva z vykonaného dokazovania. Šlo tak o perspektívneho mladého človeka, ktorá dosahovala dobré študijné výsledky a žila aktívne spoločenským životom.

20. Z dokazovania vyplýva, že protiprávnym konaním boli žalobkyňi zo strany žalovaného v 1/rade porušené osobnostné práva v jej súkromnom živote a tým vznikla povinnosť poskytnúť primerané zadosťučinenie. Skúmajúc intenzívny zásah do súkromia a spôsobenú citovú ujmu súd zvažoval primeranosť požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Ako už bolo konštatované vyššie, uvedená zodpovednosť žalovaného v 1/rade je objektívnou zodpovednosťou, t.j. zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie. Pri určení peňažnej náhrady prihliadal na nenapraviteľný následok vzniknutý dôsledkom smrteľnej nehody dcéry žalobkyne. Tiež súd prihliadal na to, že išlo o prečin úmrtia spôsobený nebanlivosťou zo strany žalovaného v 1/rade, kedy nebolo v úmysle žalovaného v 1/rade konať týmto spôsobom. Súd prihliadal aj na okolnosti samotnej dopravnej nehody, ale tiež bolo potrebné prihliadnúť na postoj žalovaného v 1/rade vo vzťahu k žalobkyňi a jej rodine. Z dokazovania pritom vyplynulo, že žalovaný v 1/rade sa žalobkyňi ako i jej rodine neospravedlnil. Podľa žalobkyne jeho postoj bol taký, že sa jej smial do očí alebo ukazoval na ňu prstom. Potvrdil to i svedok L. J. I., keď uviedol, že žalovaný v 1/rade neprejavil žiadnu ľútosť osobne ani listom. Skôr z jeho strany boli provokácie.

21. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zákon súdom neustanovuje žiadne medze. Pre určenie tejto výšky náhrady nemajetkovej ujmy ustanovenie § 13 ods.3 OZ zakotvuje taxatívne uvedené dve kritéria a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. V danej veci tak pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd vzal do úvahy okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu osobnostných práv žalobkyne, keď samotný následok nehody bol nenapraviteľný, keďže vyhasol mladý ľudský život. Podstatné pre vyhovieť návrhu na finančné zadosťučinenie je, že došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti, ktorého intenzita dosahuje určitý stupeň, čo v danej veci jednoznačne preukázané bolo, keď smrťou dcéry žalobkyne došlo k narušeniu celistvosti ich rodiny k zasiahnutiu do súkromného a rodinného života, pričom následky sú neodstrániteľné a trvalé. Dôsledkom tragickej smrti dcéry žalobkyne pri dopravnej nehode došlo k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v strate milovanej blízkej osoby, čím sa stal život žalobkyne ochudobnený aj do budúcnosti o rodinný život žijúci spolu s dcérou. Pre posúdenie správania alebo jej dcéry žalobkyne pri neoprávnenom zásahu súd vychádzal zo záverov zistených v trestnej veci najmä záverov zistených v trestnej veci, znaleckého posudku Ú. I. X. Ž. B. C. Ž., ktorý uviedol, že pokiaľ išlo o chodkyňu, nebola zistená z jej strany žiadna spoluúčasť pri dopravnej nehode. K námietke právneho zástupcu žalovaného v 1/rade vysporiadať sa s príčinnou súvislosťou medzi smrťou dcéry žalobkyne a konaním druhého vozidla súd poukazuje na vyslovené stanovisko Okresným súdom Topoľčany v rozsudku zo dňa 25.01.2016 č.k. 1T/90/2011-1061, v ktorom uvádza, že za vzniknutý následok - úmrtie poškodenej zodpovedá jednoznačne a výlučne obžalovaný, keďže podľa výpovede znalca K. S. K., aj v prípade, ak by chodkyňa X. J. nebola zachytená druhým vozidlom a ťahaná ďalej po vozovke, nebola by v dôsledku utrpených zranení pri dopravnej nehode po kontakte s prvým vozidlom Renault Scénic prežila a ani včasná lekárska pomoc by ju nebola zachránila. Pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy rozhodovacia prax súdov, je pomerne v tomto nejednotná a záleží od každého konkrétneho individuálneho prípadu. V tejto súvislosti súd poukazuje na stanovisko Najvyššieho súdu ČR o činnosti českých súdov na trestnom úseku pri rozhodovaní v adhéznom konaní o nárokoch na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobené trestnou činnosťou. Z výsledku skúmania spoločne sudcov trestného i občianskoprávneho a obchodného kolégia vyplýva, že sa zhodli na tom, že pri stanovení výšky náhrady je na mieste prihliadnúť tiež na judikatúrou vymedzených kritérií a to najmä na strane poškodených osôb a im blízkych osôb posudzujúc intenzitu ich vzťahu, vek zomrelého a pozostalých, dopad do ich duševnej sféry. Pokiaľ ide o majetkové pomery toho, kto škodu spôsobil, tie sa neprejavujú v spôsobe vnímania útrap a preto k nim možno prihliadať skôr len výnimočne v zmysle akejsi moderácie vedenej záujmom na to, aby zásadne nedošlo k majetkovej likvidácii. Vzhľadom k doterajšej judikatúre sa v uvedenom stanovisku uvádza, že ako základný rozpočet pre stanovenie výšky náhrady doporučujú 240.000 Kč (8.882,31 eura v kurze 27,02 CZK/EUR) až 500.000 Kč (18.504,81 eura v kurze 27,02 CZK/EUR) v typovom prípade najbližších osôb. Z rozhodovacej praxe súdov súd poukazuje na vec vedenú na Najvyššom súde SR sp.zn. 3Cdo/18/2016 zo dňa 22.06.2016, v ktorej v obdobnej veci krajský súd priznal výšku nemajetkovej ujmy 23.000 eur, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 26.09.2013 sp.zn. 3Cdo/228/2012 ako na obdobný prípad. Najvyšší súd SR v spomínanom rozsudku zo dňa 22.06.2016 sp.zn. 3Cdo/18/2016 zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.04.2015 sp.zn. 11Co/60/2014 vo výroku, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné tak, že žalobu proti žalovanému zamietol v presahujúcej u každej zo žalobkyň sumu 23.000 eur. Zo stanoviska Najvyššieho súdu SR vyplýva, že pokiaľ odvolací súd znížil výšku náhrady nemajetkovej ujmy takýto prístup odvolacieho súdu, nech by bol akokoľvek motivovaný pozitívnou snahou o dosiahnutie rovnakého posúdenia veci v rovnakých prípadoch, nemôže bez ďalšieho v potrebnej miere vystihnúť to, ako široko, mnohovrstevne rozmanito je vnútorne rozčlenená osobnosť každej fyzickej osoby, aké individuálne a neopakovateľné vzťahy vznikajú medzi ňou a jej rodinnými príslušníkmi a aké dôsledky spôsobuje násilné prerušenie väzieb vo vnútri rodiny, ku ktorému dochádza stratou člena rodiny. Je nespochybniteľné, že negatívny zásah do tejto osobnostnej sféry pôsobí zraňujúco individuálne a rozmanito u každej fyzickej osoby inak, lebo každý človek, sama jeho podstata, jeho emócie, vzťahy k iným, sú veľmi individuálne. Ľudia nevnímajú vždy rovnako okolnosti vonkajšieho sveta a aj ich vzťahy s inými vykazujú znaky osobnosti, neopakovateľnosti a jedinečnosti. Vzhľadom na to aj dôsledky zásahov do týchto osobnostných sfér života každého človeka sú vysoko individuálne. Na vyjadrenie rozsahu a intenzity ujmy, ktorú vyvolali zásahy do týchto oblastí súkromného a rodinného života je nepostačujúce (paušálne) prirovnanie s inými, i keď obdobnými prípadmi.

22. Na základe vyššie uvedeného súd pri určení peňažnej náhrady prihliadol na nenapraviteľný smrteľný následok vzniknutý v dôsledku protiprávneho konania žalovaného v 1/rade, ako aj na následky, ktoré

smrť dcéry žalobkyne u nej vyvolala. Účelom finančného zadosťučinenia nie je kompenzovať žalobkyni stratu dcéry, ale je do istej miery účelom kompenzovať emocionálne útrapy žalobkyne vyvolané smrťou dcéry. Preto súd vzhľadom na výsledok dokazovania za primeranú na tento účel považoval sumu 25.000 eur. Podľa súdu takáto výška finančnej satisfakcie je v súlade s mierou zavinenia žalovaného v 1/rade tak ako to bolo zistené a preukázané v trestnom konaní.

23. Spornou otázkou medzi stranami bola pasívna legitímácia žalovaného v 2/rade. Žalobkyňa je toho názoru, že s použitím euro konformného výkladu pojmov „náhrada škody, škoda na zdraví“, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel, sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody ako poškodeným, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods.2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z., teda je toho názoru, že náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa citovaného zákona. Podľa žalovanej v 2/rade súčasná právna úprava v § 4 Zákona č. 381/2001 Z.z. v taxatívne vymedzených okruhoch, ktoré sú poistením kryté, nepočíta s poistením nemajetkovej ujmy podľa § 11 OZ a násl. Tento stav, ktorý tu bol od počiatku zákonného poistenia upraveného Vyhláškou č. 423/1991 Zb. ako aj teraz povinného zmluvného poistenia upraveného Zákomom č. 381/2001 Z.z. nikdy nebol spochybňovaný. Následne došlo k rozhodnutiu ESD (Európsky súdny dvor) vo veci Haasová, ktoré obsahovalo myšlienku, že za splnenie istých podmienok by povinné zmluvné poistenie náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 OZ a násl. malo pokrývať. Takéto nazeranie, ktoré je dokonca v priamom rozpore s judikatúrou NS SR napríklad sp.zn. 4Cdo/168/2009, 4Cdo/139/2011, 3Cdo/301/2012 je priamym poškodzovaním jedného zo subjektov práva (poisťovateľov), nakoľko je zrejmé, že zásada konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva, pričom je tiež obmedzený všeobecnými právnymi zásadami, akými sú predovšetkým zásada právnej istoty a zákazu retroaktivity. Podľa žalovaného v 2/rade pojem náhrada škody totiž nie je možné žiadnym výkladom legitímne vyložiť ako náhrada škody + náhrada nemajetkovej ujmy. Súčasný právny stav a právny poriadok SR odškodnenie nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia nepripúšťa, čo by malo byť pre súd záväzné.

24. Súdny dvor Európskej únie vo veci C-22/12 Katarína Haasová proti Rastislav Petrík, Blanka Hojngerová sa zaoberal žiadosťou Krajského súdu v Prešove o predbežnej otázke ohľadom výkladu článku 3 odsek 1 smernice Rady 72/166/EHS. Krajský súd v Prešove predložil súdnemu dvoru otázky: 1/má sa článok od 1 ods.1 smernice v spojení s článkom 3 ods.1 smernice 72/166/EHS vykladať tak, že mu odporuje vnútroštátna právna úprava obsiahnutá v § 4 Zákona č. 381/2001 Z.z., podľa ktorej zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nepokrýva nemajetkovú ujmu vyjadrenú v peňažnej forme, spôsobenú pozostalým po obetiach dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla?,

2/v prípade takej odpovede na prvú otázku, že uvedená právna úprava nie je v rozpore s právom Spoločenstva, majú sa ustanovenia § 4 ods.1, § 4 ods.2, 4 Zákona č. 381/2001 Z.z. vykladať tak, že nebránia tomu, aby vnútroštátny súd v súlade s článkom 1 ods. 1 smernice Rady č. 90/232/EHS v spojení s článkom 3 ods.1 smernice 72/166/EHS priznal nárok na nemajetkovú ujmu spôsobenú pozostalým po obetiach dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla ako poškodeným aj v peňažnej forme?

Súdny dvor EÚ odpovedal na otázku č. 1 s tým, že na otázku č. 2 nie je treba odpovedať vzhľadom na znenie odpovede na otázku č. 1, ktoré je nasledovné: Článok 3 ods.1 smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti a článok 1 ods.1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS zo 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11.05.2005 a článok 1 ods.1 tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Toľko z rozsudku Súdného dvora z 24.10.2013.

25. Vzhľadom na uvedené sa súd stotožnil so stanoviskom Krajského súdu v Prešove, ktoré zaujal v rozsudku zo dňa 31.03.2016 sp.zn. 21Co/60/2015, podľa ktorého usmrtenie človeka je vážnym zásahom do súkromia a duševného zdravia blízkych osôb a zakladá právo na náhradu škody na zdraví vo všetkých jej formách vrátane nemajetkovej ujmy s priamym nárokom proti poisťovateľovi. Z hľadiska gramatického výkladu považuje Krajský súd za dôležité, že ustanovenie § 4 ods.2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z. upravuje škodu na zdraví vo všetkých jej zložkách - zákonodarca teda nesledoval poistné krytie len niektorej zložky škody na zdraví. Zakotvením poistného krytia nielen niektorej zložky škody na zdraví je opodstatnený názor, že pod škodou na zdraví treba zaradiť všetky jej zložky tak v rovine majetkovej ako aj nemajetkovej.

Ustanovením § 4 ods.1,2 Zákona č. 381/2001 Z.z. sa do slovenského právneho poriadku implementovali ustanovenie smernice Rady 72/166/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, ako aj druhej smernice Rady 84/5/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v súčasnosti kodifikované v spoločnej smernici č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a kontrole plnenia tejto povinnosti. Výkladom citovaných ustanovení sa zaoberal Súdny dvor EÚ v rozsudku zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12 tak ako je to uvedené vyššie. Uvedený rozsudok rieši otázku zodpovednosti poisťovne.

26. Ďalej súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 17.08.2016 č.k. I.ÚS 474/2016-17, ktorý rozhodol o predbežnej sťažnosti obchodnej spoločnosti Wüstenrot poisťovňa, a.s. Bratislava vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/243/2015 z 22.03.2016, ktorým uznesením bola sťažnosť obchodnej spoločnosti Wüstenrot poisťovňa, a.s. odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalovanej v 2/rade účastníkom súdneho konania o zaplatenie sumy 800.000 eur, ktorú si návrhom doručeným Okresnému súdu Považská Bystrica uplatnili žalobcovia v 1/ až 3/rade ako pozostalé blízkej osoby po zomrelej obeti dopravnej nehody. Zaplatenia uvedenej sumy ako náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu do osobnostných práv sa žalobcovia domáhali proti žalovanej v 1/rade ako vodičovi motorového vozidla a sťažovateľke ako poisťovateľovi, u ktorej bolo motorové vozidlo žalobcu v 1/rade povinne zmluvne poistené v zmysle Zákona č. 381/2001 Z.z. Okresný súd rozsudkom zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobcovi v 1/rade 10.000 eur, žalobkyni v 2/rade 10.000 eur a žalobcovi v 3/rade 5.000 eur. Krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu. Podstatou argumentácie sťažovateľky bolo namietanie nesprávnych právnych záverov Krajského súdu aj Okresného súdu v otázke výkladu ustanovenia § 4 ods.2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z., podľa ktorého poistený má z poistenia zodpovednosť právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, a tým aj ustálenia pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľky vo vzťahu k žalobcom uplatňovanému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. K pasívnej vecnej legitímácii zaujal Krajský súd v Trenčíne stanovisko v rozhodnutí zo dňa 21.05.2015 č.k. 4Co/658/2014-158, kde uviedol: pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poistiteľa je rozhodujúce vyriešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitým v zákone o povinnom zmluvnom poistení najmä v ustanovení § 4 ods.2 zákona, ktorý upravuje vecný rozsah poistného krytia. V našom právnom prostredí, je potrebné vykladať pojem škoda eurokonformne. Rozhodujúci bol v danej veci rozsudok ESD C-22/2012 vo veci Haasová. Z odôvodnenia Ústavného súdu ďalej vyplýva, že z obsahu napadnutého rozsudku sa ústavný súd presvedčil, že Krajský súd poskytol sťažovateľke náležitú súdnu ochranu, jej odvolacími námietkami sa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti v danej veci. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali právne závery rozsudku Krajského súdu. Ústavný súd zároveň uvádza, že pre účely posúdenia námietok sťažovateľky sa oboznámil s úplným znením rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci sp.zn. C-22/12 z 24.10.2013, ktorý rozhodol tak ako je to citované vyššie z hľadiska posudzovania článku 3 ods.1 smernice. V súvislosti s citovaným rozsudkom Súdneho dvora EÚ Ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutie sp.zn. III ÚS 646/2015 zo 16.12.2015, ktoré rozhodnutie hovorí o umožnení blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

27. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalobný návrh žalobkyne voči žalovaným v 1 /a 2/rade je dôvodný. Vyššie uvedeným trestným rozsudkom vychádzajúc z ustanovenia

§ 193 CSP bola preukázaná zodpovednosť žalovaného v 1/rade za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti žalobkyne, a to do práva na jej súkromie a rodinný život, ktorý smrťou dcéry ako blízkej osoby bol natrvalo narušený. Protiprávnym konaním žalovaného v 1/rade došlo k nezvratnej deštrukcii medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobkyne. Uvedená zodpovednosť žalovaného v 1/rade je objektívnou zodpovednosťou, t.j. zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie. Žalobkyni tak vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods.2 a 3 OZ. Pri určení výšky priznanej nemajetkovej ujmy súd vychádzal z vyššie uvedených kritérií. Prihliadajúc na všetky okolnosti daného prípadu, za primeranú považoval súd výšku nemajetkovej ujmy 25.000 eur. V tejto súvislosti uvádza, že aj nepriaznivá finančná situácia na strane žalovaného v 1/rade nemôže byť pre stanovenie výšky peňažnej satisfakcie rozhodujúca, keďže rozhodujúcimi sú okolnosti, za ktorých k porušeniu osobnostných práv u žalobkyne došlo.

Pre posúdenie pasívnej legitímácie žalovaného v 2/rade bolo rozhodujúce vyriešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitým v Zákone č. 381/2001 Z.z. Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke motorových prostriedkov. Je legitímne, aby nemajetková ujma spôsobená pozostalým pre obeť dopravnej nehody v priamej príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla bola považovaná za škodu podľa § 4 ods.2 Zákona č. 381/2001 Z.z. Predmetná otázka bola vyriešená rozsudkom ESD zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12.

28. Z dôvodov uvedených vyššie v prevyšujúcej časti nad 25.000 eur súd žalobu zamietol.

29. O zaplatení súdneho poplatku rozhodol súd podľa § 2 ods.2 Zákona č. 71/1992 Zb. a sadzobníka súdnych poplatkov položky 7b, podľa ktorého je výška súdneho poplatku 66 eur a 3% z priznanej nemajetkovej ujmy. Táto povinnosť žalovaných v 1/ a 2/rade je daná, nakoľko žalobkyňa je oslobodená od súdneho poplatku a to v zmysle § 4 ods.2 písm. i) citovaného zákona.

30. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 262 ods.1, 2 CSP, O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Vzhľadom na úspech žalobkyne v konaní, súd žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnej výške, ktoré jej vznikli titulom trov právneho zastúpenia. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia.

K veci súd uvádza, že podľa ustanovenia § 255 ods.1 CSP môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu, napríklad pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).